

Handhavingsverordening Wet werk en bijstand en Wet investeren in jongeren gemeente Borger-Odoorn

De raad van de gemeente Borger-Odoorn;
gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 1 december 2009
gelet op de artikelen 7 en 8 en 10, tweede lid, van de Wet werk en bijstand, de artikelen 12, eerste lid onder c, de artikelen 34, 35 en 36 van de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers, de artikelen 34, 35 en 36 van de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen, de bepalingen van de Algemene wet bestuursrecht en de Gemeentewet;

overwegende dat het noodzakelijk is bij verordening regels te stellen met betrekking tot het bestrijden van en oneigenlijk gebruik van de Wet werk en bijstand en de Wet investeren in jongeren

BESLUIT

vast te stellen de volgende : **“Handhavingsverordening Wet werk en bijstand en Wet investeren in jongeren gemeente Borger-Odoorn”**

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Begrippen

In deze verordening wordt verstaan onder:

1. College: het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Borger-Odoorn.
2. Wwb: de Wet werk en bijstand
3. WIJ: de Wet investeren in jongeren
4. Uitkeringsgerechtigde: persoon die bijstand heeft aangevraagd dan wel ontvangt of heeft ontvangen; indien het een gehuwde betreft, wordt onder de uitkeringsgerechtigde elk van de echtgenoten verstaan.
5. In deze verordening wordt onder uitkeringsgerechtigde mede verstaan: de jongere als bedoeld in artikel 2 van de WIJ.
6. In deze verordening wordt onder bijstand ook verstaan de inkomensvoorziening als bedoeld in artikel 5 van de WIJ
7. Voor zover niet anders is bepaald worden begrippen in deze verordening gebruikt in dezelfde betekenis als in de wet.

Hoofdstuk 2. Preventie

Artikel 2. Voorlichting en optimaliseren dienstverlening

Het college stelt een beleidsplan van de afdeling Sociale Zaken en Werkgelegenheid vast. Hierin staat onder andere op welke wijze aandacht wordt besteed aan het voorkomen van fraude door het vroegtijdig informeren en door een optimale dienstverlening. Onderdeel daarvan is de wijze waarop het college uitkeringsgerechtigden en jongeren informatie geeft over rechten en plichten die aan het ontvangen van bijstand op grond van de Wwb of van het ten onrechte ontvangen van een inkomensvoorziening ingevolge de WIJ zijn verbonden alsmede over de consequenties van misbruik en oneigenlijk gebruik van Wwb en WIJ.

Hoofdstuk 3. Terugvordering en verhaal

Artikel 3. Terugvordering van bijstand en inkomensvoorziening

1. Het college vordert de kosten van bijstand boven een nader door het college te bepalen bedrag terug in de gevallen die in de artikelen 58 en 59 van de Wwb en artikelen 54 en 55 van de WIJ zijn aangegeven, voor zover zich hier geen andere wettelijke regeling tegen verzet.
2. De kosten van bijstand onder het in het eerste lid bedoelde bedrag worden wel teruggevorderd indien bij herhaling de inlichtingenplicht bedoeld in artikel 17 lid 1 van de Wwb door de uitkeringsgerechtigde of artikel 44 WIJ door de jongere niet is nagekomen.
3. Van terugvordering kan worden afgezien indien daarvoor dringende redenen aanwezig zijn.
4. Het college kan nadere regels vaststellen in welke situaties wordt afgezien van terugvordering, waaronder begrepen de regels ten aanzien van dringende redenen.
5. Het college kan nadere regels vaststellen omtrent de terugvordering van de brutokosten van bijstand/inkomensvoorziening, kosten van invordering en wettelijke rente.

Artikel 4. Verhaal

1. Kosten van bijstand worden verhaald in de gevallen en overeenkomstig de regels artikelen 61 en 62 Wwb.
2. Kosten van de WIJ-norm worden verhaald in de gevallen en overeenkomstig de regels van artikel 57 WIJ.
3. Het college stelt nadere regels met betrekking tot verhaal.
4. Bij nader door het college vast te stellen regels kan voor de vaststelling van de hoogte van de verhaalsbijdrage naast de bestaande maatstaven een nader vast te stellen systematiek worden gehanteerd.

Artikel 5. Invordering en kwijtschelding

1. Het college stelt zich tot doel om de teruggevorderde en op derden verhaalde bijstand maximaal in te vorderen voorzover zich hier geen andere regeling tegen verzet.
2. Het college kan besluiten van gehele of gedeeltelijke invordering af te zien en tot kwijtschelding van een vordering over te gaan.
3. Het college kan voorwaarden stellen aan de in lid 2 bedoelde kwijtschelding.
4. De in lid 3 bedoelde voorwaarden worden in beleidsregels nader uitgewerkt.
5. Het college ziet af van de in lid 2 bedoelde kwijtschelding indien de terugvordering het gevolg is van het bij herhaling niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting bedoeld in artikel 17 lid 1 van de Wwb of artikel 44 WIJ door de jongere niet is nagekomen.
6. Lid 2 is niet van toepassing indien een opgelegde periodieke onderhoudsverplichting nog niet is beëindigd.
7. Het college kan door middel van een beleidsplan van de afdeling Sociale Zaken en Werkgelegenheid criteria vaststellen voor categorieën van vorderingen, personen en termijnen voor het verrichten van heronderzoek op vorderingen.

Hoofdstuk 4. Controle

Artikel 6. Informatieverzameling

1. Het college kan onderzoeken uitvoeren om de rechtmatigheid van de uitkering te controleren, alsmede onderzoeken naar de reden van beëindiging van de uitkering, en neemt op basis daarvan besluiten met betrekking tot de rechtmatigheid van de uitkering en de wederzijds tussen het college en de belanghebbende resterende verplichtingen en de afhandeling daarvan.
2. Het college maakt ter controle gebruik van bestandsvergelijkingen met actuele gegevens en van de samenloopsignalen die daaruit voortkomen.
3. Het college onderzoekt overige signalen en tips die relevant zijn voor het recht op bijstand.

Artikel 7. Systematiek en middelen

1. In het beleidspan van de afdeling Sociale Zaken en Werkgelegenheid beschrijft het college de in te zetten controlesystematiek en de middelen om de rechtmatigheid van de uitkering te controleren. Deze systematiek kan worden toegepast bij aanvraag, tijdens en na beëindiging van de bijstand.
2. Op basis van deze systematiek neemt het college besluiten met betrekking tot de rechtmatigheid van de uitkering en de wederzijds tussen het college en de uitkeringsgerechtigde resterende verplichtingen en de afhandeling daarvan.

Hoofdstuk 5. Gevolgen bij fraude

Artikel 8. Verlaging van de uitkering

Indien de uitkeringsgerechtigde onjuiste, onvolledige of in het geheel geen inlichtingen verstrekt die van belang zijn of kunnen zijn voor de bepaling van de hoogte, de duur en de voortzetting van de bijstand, legt het college een maatregel op afgestemd op de hoogte van het bruto benadelingsbedrag, conform hetgeen hierover is bepaald in de Maatregelenverordening Wwb/WIJ. Dit laat onverminderd de mogelijkheid tot terugvordering van de eventueel ten onrechte ontvangen bijstand.

Artikel 9. Aangifte Openbaar Ministerie

Indien een gedraging van uitkeringsgerechtigde als bedoeld in artikel 9 leidt tot benadeling van de gemeente, doet het college, onverminderd de mogelijkheid een maatregel op te leggen afgestemd op de hoogte van het bruto benadelingsbedrag en de ten onrechte ontvangen bijstand terug te vorderen, aangifte bij het Openbaar Ministerie, in overeenstemming met de door het Openbaar Ministerie op dit punt gehanteerde uitgangspunten.

Hoofdstuk 6. Slotbepalingen

Artikel 10. Onvoorziene omstandigheden en hardheidsclausule

1. In alle gevallen waarin deze verordening niet voorziet, beslist het college.
2. Het college kan in bijzondere gevallen afwijken van de bepalingen in deze verordening, als toepassing daarvan tot onbillijkheden van overwegende aard leidt.

Artikel 11. Inwerkingtreding

De verordening treedt in werking op 1 januari 2010.

Artikel 12. Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als **Handhavingsverordening Wet werk en bijstand en Wet investeren in jongeren gemeente Borger-Odoorn**

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering d.d. 21 januari 2010

De raad van de gemeente Borger-Odoorn,

de plv-griffier

D.de Vries

de voorzitter

M.L.J.Out

Toelichting Handhavingsverordening Wwb en WIJ

Inleiding

De gemeenteraad dient bij verordening regels te stellen voor de bestrijding van het ten onrechte ontvangen van bijstand alsmede van misbruik en oneigenlijk gebruik van de wet (artikel. 8a van de Wwb en artikel 12 WIJ). Gelet op de grote verwantschap tussen beide wetten wordt voorgesteld om het handhavingsbeleid voor de WIJ te combineren met het handhavingsbeleid Wwb en samen te voegen in 1 verordening, de 'Handhavingsverordening Wwb en Wij.

In deze verordening worden de hoofdlijnen rondom handhaving aangegeven. Nadere invulling wordt gegeven in het beleidsplan.

In deze toelichting wordt per hoofdstuk nader ingegaan op de Handhavingsverordening Wet werk en bijstand en Wet investeren in jongeren.

ARTIKELGEWIJZE TOELICHTING

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Heeft geen nadere uitleg nodig.

Hoofdstuk 2. Preventie

Onze gemeente hanteert de werkwijze: Hoogwaardige Handhaving. Deze werkwijze verbindt in de uitvoeringspraktijk evenwichtig preventieve en repressieve activiteiten. Handhaving wordt daarmee naar een hoger vlak getild. In het beleidsplan wordt aandacht besteed aan zowel de Wwb als de WIJ.

Hoofdstuk 3. Terugvordering en verhaal

Dit hoofdstuk bepaalt onder andere dat de gemeente de ten onrechte verstrekte bijstand terugvordert boven een nader vast te stellen bedrag. Hier wijzigt zich niets ten opzichte van de huidige situatie. De toevoeging bij artikel 3, lid 1 is opgenomen omdat het principe om, daar waar mogelijk, tot terugvordering over te gaan, niet absoluut is. Om te voorkomen dat teruggevorderd zou moeten worden in die gevallen waar een wettelijke regeling zich verzet tegen dat besluit, is de betreffende nuance opgenomen. Te denken valt aan de bepalingen omtrent verjaringen in het Burgerlijk Wetboek of de bepalingen rond het wettelijk traject van de Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen (WSNP). Deze opsomming is niet limitatief, en aangezien toekomstige wetswijzigingen nog bepalingen kunnen toevoegen, is gekozen voor een algemene formulering.

Verhaal vindt plaats in drie situaties:

1. Op onderhoudsplichtigen
2. Op begiftigden (bijvoorbeeld na een schenking)
3. Op nalatenschappen

Met de komst van de nieuwe alimentatiewetgeving zal in de eerste situatie de taak van de gemeente beperkter worden. Het is nog zeer de vraag wanneer deze nieuwe wet aangenomen zal worden.

Dit hoofdstuk regelt verder de wijze van incasso en de mogelijkheid om de vordering te verhogen met de kosten die verbonden zijn aan incasso alsook de wettelijke rente waarmee de vordering wordt verhoogd bij wanbetaling.

Hoofdstuk 4. Controle

In dit hoofdstuk wordt aangegeven (met verwijzing naar het beleidsplan) dat gewerkt wordt met een signaalgestuurde controlesystematiek.

Naar aanleiding van een signaal kan worden overgegaan naar een intensievere controle. Bij een intensievere controle kunnen allerlei bronnen worden genoemd die geraadpleegd kunnen worden. In principe mogen vele bronnen geraadpleegd worden (ook in het kader van privacy), als de klant daarvan maar op de hoogte wordt gesteld (vroegtijdig informeren). Dat kan soms ook achteraf: als er niets uit een onderzoek is gekomen, moet de klant toch op de hoogte gesteld worden dat er onderzoek is gedaan, welke gegevens zijn gebruikt en wat er met de gegevens en resultaten is/wordt gedaan.

Hoofdstuk 5. Gevolgen bij fraude

Dit hoofdstuk regelt de verlaging van de uitkering conform de Maatregelenverordening Wwb/WIJ, als uitkeringsgerechtigde of jongere niet aan de verplichtingen voldoet of ten onrechte bijstand heeft ontvangen. Daarnaast wordt aangifte van fraude gedaan bij het Openbaar Ministerie. De voorwaarden voor aangifte zullen jaarlijks worden afgestemd met het Openbaar Ministerie en zullen worden vermeld in het beleidsplan van de afdeling Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Hoofdstuk 6. Slotbepalingen

Dit hoofdstuk heeft geen nadere toelichting nodig.